

Aan de leden van de gemeenteraad
van de gemeente Heerhugowaard
Postbus 390
1700 AJ HEERHUGOWAARD

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
9 december 2014	P.S.N. Schouten MSc RA	3113883030/201410553/14/2594
Onderwerp		
Opdrachtbevestiging controle jaarrekening en diverse specifieke subsidieverantwoordingen gemeente Heerhugowaard 2014		

Geachte leden van de raad,

U heeft ons verzocht de jaarrekening te controleren van uw gemeente Heerhugowaard over het boekjaar eindigend op 31 december 2014. Het doet ons genoegen door middel van deze brief de aanvaarding van de opdracht en de nadere invulling ervan te bevestigen.

De in deze brief genoemde voorwaarden gelden in principe ook voor controleverklaringen bij specifieke subsidieverantwoordingen. Dit geldt niet voor specifieke subsidiedeclaraties die een hoog risicoprofiel of specifieke regelgeving kennen. Wij zullen, wanneer deze uitzondering aan de orde is, dit met uw college communiceren en hiervoor afzonderlijke, door uw college te ondertekenen opdrachtbevestigingen doen toekomen en u ook om specifieke afzonderlijke bevestigingen bij de verantwoording vragen.

Door middel van deze opdrachtbevestiging worden de aanvaarding van de opdracht, de omvang van de verantwoordelijkheid van Deloitte ten opzichte van uw organisatie en de wijze van rapportering vastgelegd en bevestigd.

Wij vragen u één exemplaar van de bijgesloten opdrachtbevestiging te ondertekenen en aan ons retour te zenden.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

N.R. Fritz RA

Bijlagen: Opdrachtbevestiging 2014 in tweevoud.

Opdrachtbevestiging Heerhugowaard voor het boekjaar eindigend op 31 december 2014

Opdracht

Wij zullen fungeren als accountant van uw gemeente met het doel te onderzoeken of de jaarrekening het door de wet vereiste inzicht geeft, overeenkomstig het bepaalde in artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet. De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een controleverklaring en een verslag van bevindingen omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

De controleverklaring en het verslag van bevindingen bevatten alle in het kader van het dechargeverleningsproces relevante controlebevindingen. Deze stukken zijn bestemd om tezamen met de jaarrekening en de gezamenlijk daarmee openbaar te maken stukken te worden overgelegd aan de gemeenteraad in het kader van de vaststelling van de jaarrekening; een en ander overeenkomstig het bepaalde in artikel 197, lid 3 van de Gemeentewet. Voorts worden zij overgelegd aan het toezichthoudende orgaan (i.c. gedeputeerde staten van de provincie) en openbaar gemaakt.

Voorts zullen wij nagaan of de jaarrekening aan de bij en krachtens de wet gestelde voorschriften voldoet en of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig wettelijke bepalingen is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is.

Wij baseren ons bij de opdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het door uw gemeenteraad op 18 december 2007 vastgestelde "Controleprotocol jaarrekening vanaf 2007" of de door u vast te stellen actualisatie daarvan.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Wij zullen onze controle verrichten in overeenstemming met het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants, kunnen wij u die toesturen. Voorts zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het door de gemeente opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte, schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij willen er de aandacht op vestigen dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een controle, gevoegd bij de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat, zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Het betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn en dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u bespreken.

Om onze onafhankelijkheid op efficiënte wijze blijvend te kunnen waarborgen, verzoeken wij u ons te informeren over de juridische structuur van uw gemeente, alsook van alle organisaties waarmee uw gemeente direct of indirect is verbonden. Wijzigingen in de (juridische) structuur kunnen met zich meebrengen dat wij genoodzaakt zijn de verlening van bepaalde diensten aan uw gemeente te beëindigen.

Als partners of professionals van onze organisatie het voornemen hebben in dienst te treden bij een controlecliënt gelden randvoorwaarden om onze onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming zult u daarom geen aanbiedingen doen tot het aangaan van een functie als bestuurder, persoon belast met governance of een andere functie van waaruit invloed van betekenis op de jaarrekening kan worden uitgeoefend, aan huidige of voormalige partners of andere professionals van onze organisatie, totdat er tussen de voormalige partner of andere professional en de accountantsorganisatie geen banden van betekenis meer bestaan.

Voorts zult u zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming geen relaties aangaan met partners of andere professionals van onze organisatie waarbij sprake is van een gemeenschappelijk commercieel of financieel belang.

In voorkomend geval zullen wij beoordelen of deze relatie past in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en of de samenloop met de controleopdracht een eventuele bedreiging vormt voor onze onafhankelijkheid.

Uw organisatie zal geen relatie aangaan met onze organisatie waarbij onze organisatie zich in het kader van reclame of marketing associeert of laat associëren met uw organisatie. De onafhankelijkheidsregels verbieden dergelijke relaties.

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels hebben daarnaast als uitgangspunt dat het ontvangen en verstrekken van geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid niet past in een relatie tussen controleur en gecontroleerde. Wanneer de accountantsorganisatie, een ander onderdeel van het netwerk, een bestuurder of interne toezichthouder van de accountantsorganisatie of een lid van het controleteam, een geschenk of een persoonlijke uiting van gastvrijheid ontvangt van uw organisatie of van een bij uw organisatie betrokken persoon, zijn maatregelen vereist indien de waarde van het geschenk of de persoonlijke uiting van gastvrijheid meer dan € 100 bedraagt. Dit geldt tevens voor het verstrekken van geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid. Een van de vereiste maatregelen is dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste personen hierover informeert op de wijze zoals met hen is overeengekomen. Wij stellen dan ook voor om de ontvangen en verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een waarde van meer dan € 100 jaarlijks aan u te rapporteren in het verslag conform artikel 2:393 lid 4 BW.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Door middel van het ondertekenen van deze opdrachtbevestiging erkent en begrijpt u dat het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijkheid draagt voor:

- het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- een zodanige interne beheersing als het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten;

en voorts voor het aan ons:

- toegang verschaffen tot alle informatie waarvan het college van burgemeester en wethouders zich bewust is dat deze relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- verstrekken van aanvullende informatie die wij kunnen vragen voor het doel van de controle;
- onbeperkte toegang te verschaffen tot personen binnen de gemeente van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is van hen controle-informatie te verkrijgen.

Het college van burgemeester en wethouders dient erop toe te zien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht, met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan, maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen tevens op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht. Wij zullen in verband met deze aspecten het college van burgemeester en wethouders verzoeken de mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen.

Voorts zullen wij het college van burgemeester en wethouders vragen schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, zowel afzonderlijk als in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten zal in de schriftelijke mededeling worden opgenomen of eraan worden gehecht. Wij hebben er alle vertrouwen in om te kunnen rekenen op volledige medewerking van uw personeel en vertrouwen erop dat zij alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de controle benodigd is, beschikbaar stellen.

Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel het toezichthoudend orgaan als het college van burgemeester en wethouders. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Door de kenmerken van fraude, vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie, kan een controle, ook al is deze opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet ontdekken. Daar onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt onze controleopdracht zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. Indien bij de uitvoering van de controleopdracht aanwijzingen voor fraude worden verkregen, zullen wij, ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoede fraude, aanvullend onderzoek verrichten, afgestemd op het vaststellen van de aard en omvang van de fraude in relatie tot de jaarrekening. Indien wij een aanwijzing voor - of een redelijk vermoeden van - fraude verkrijgen, zullen wij hierover communiceren met het college van burgemeester en wethouders en/of de gemeenteraad. Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang ten aanzien van de jaarrekening zullen wij tevens handelen conform artikel 26, lid 2 van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

In het kader van Nederlandse Standaard 240, “*De verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*”, zullen wij het college van burgemeester en wethouders vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

- a. Het college van burgemeester en wethouders erkent zijn verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude.
- b. Het college van burgemeester en wethouders heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het management van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude.
- c. Het college van burgemeester en wethouders heeft aan ons zijn kennis verstrekt met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de gemeente van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
 - het management;
 - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing;
 - anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten;
- d. Het college van burgemeester en wethouders heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude op de financiële overzichten van de gemeente van invloed zijn en waarvan het college van burgemeester en wethouders kennis heeft verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers, toezichthouders of via anderen.

Naleving specifieke wet- en regelgeving

Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad zijn ook verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften.

Ons onderzoek richt zich mede op de rechtmatigheid van de totstandkoming van in de jaarrekening verwerkte baten, lasten en balansmutaties. Het interne beheersinstrumentarium ter borging van de juiste naleving van wet- en regelgeving zullen wij daartoe mede in ons onderzoek betrekken. Daarbij nemen wij de uitgangspunten en aanwijzingen in acht die zijn vastgelegd in het Bado, de Beleidsregels WNT, inclusief het Controleprotocol WNT, alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van de NBA. De wet- en regelgeving die als norm geldt voor de rechtmatigheidscontrole, is door u vastgelegd in het normenkader met het bijbehorende toetsingskader. Ook kan het toetsingskader worden geoperationaliseerd door het direct inrichten en vertalen van de van toepassing zijnde bepalingen vanuit het normenkader in de beheersorganisatie van uw gemeente middels processen, procedures, richtlijnen of checklists waaruit expliciet duidelijk is en wordt gemaakt aan welke bepalingen financiële rechtmatigheidsconsequenties worden verbonden.

Een controleopdracht zal in het algemeen niet leiden tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving. Ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, zal leiden tot een overweging van de implicaties voor de integriteit van het management of de werknemers en het mogelijke effect op andere aspecten van onze controle.

Wij zullen het college van burgemeester en wethouders verzoeken schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij de opstelling van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

Rapportage

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan uw gemeenteraad rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze controleverklaring aan te passen. Onze controleverklaring is bestemd om aan de gemeenteraad te worden overgelegd bij de opgemaakte jaarrekening en te worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, te weten de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens. U verstrekt ons daartoe concepten van de openbaar te maken stukken.

Onze controleverklaring mag eerst openbaar worden gemaakt na schriftelijke toestemming onzerzijds. Indien de jaarrekening niet volledig wordt openbaar gemaakt, zullen wij u waar mogelijk een aangepaste controleverklaring doen toekomen.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van de jaarrekening. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd, alsmede ten aanzien van het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen dient u ons tijdig een concept van het document te verstrekken voordat het wordt verspreid.

In aanvulling daarop ontvangt het college van burgemeester en wethouders op basis van onze interim-controle een management-letter, waarin wij de eventueel geconstateerde tekortkomingen en mogelijke verbeteringen in de administratieve organisatie van uw gemeente aangeven, met name ter zake van de daarin besloten interne beheersingsmaatregelen.

Communicatie met de gemeenteraad over alle aspecten van onze relatie is ook een belangrijke waarborg voor onze onafhankelijkheid. In dat kader zullen wij jaarlijks aan u rapporteren over de volgende aspecten:

- bevestiging van onze onafhankelijke positie ten opzichte van uw organisatie;
- in rekening gebrachte en te brengen honoraria, gesplitst in controle en categorieën overige dienstverlening door onze organisatie;

- bijzonderheden over relaties tussen uw organisatie en onze organisatie die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid;
- geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die zijn ontvangen of verstrekt, voorzover deze een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben;
- overige maatregelen ter waarborging van de onafhankelijkheid.

Specifieke subsidieverantwoordingen

Deze opdrachtbevestiging heeft naast de controle van de jaarrekening tevens betrekking op de controle van afzonderlijke specifieke subsidieverantwoordingen. Wij zullen desgevraagd ook additioneel opkomende verzoeken om een controleverklaring bij andere afzonderlijke specifieke subsidieverantwoordingen ter hand nemen.

Een overzicht van de op dit moment bekende specifieke subsidieverantwoordingen waarbij nog een afzonderlijke controleverklaring moet worden afgegeven voor uw gemeente is opgenomen in bijlage 2 bij deze opdrachtbevestiging.

Naast de in deze opdrachtbevestiging algemeen opgenomen voorwaarden rondom bijvoorbeeld verantwoordelijkheden, fraude en onafhankelijkheid, die ook gelden ten aanzien van de specifieke subsidieverantwoordingen, geldt nog een aantal aanvullende aspecten.

Uw college is verantwoordelijk voor het juist, tijdig en volledig opstellen van de specifieke subsidieverantwoordingen die ter controle aan ons worden aangeboden. De te controleren subsidieverantwoordingen worden controlegeraad aangeboden. Dit wil zeggen voorzien van de relevante documentatie en voorafgaand aan onze controle onderworpen aan een adequate interne controle.

Wanneer dit niet het geval is, zullen wij dit aan uw college terug melden.

Door middel van ondertekening van de specifieke subsidiedeclaraties bevestigt uw college:

- de expliciete verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de subsidiedeclaratie;
- dat de subsidiedeclaratie is opgesteld in overeenstemming met de eisen zoals deze zijn gesteld in de betreffende subsidieaanvraag en die zijn opgenomen in de subsidieaanvraag en de hierop afgegeven beschikking;
- dat is voldaan aan alle relevante subsidievoorwaarden en wet- en regelgeving, die bij niet-nakoming van materieel belang zouden kunnen zijn voor de subsidiedeclaratie;
- dat ons alle feiten en omstandigheden zijn gemeld die van belang zijn voor de opgemaakte subsidiedeclaratie;
- diens verantwoordelijkheid voor de opzet en invoering van maatregelen van interne beheersing om fraude te voorkomen en te ontdekken;

- dat het ons op de hoogte heeft gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude die op de subsidiedeclaratie van uw organisatie van invloed zijn, waarbij betrokken zijn het management, werknemers met een belangrijke rol in de interne beheersing of anderen, ingeval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de subsidiedeclaratie;
- dat ons inzage is gegeven in de gehele administratie, de daaraan ten grondslag liggende gegevens en alle notulen in het kader van de specifieke ter controle aangeboden subsidiedeclaraties;
- dat geen andere voorwaardelijke baten of lasten of andere verplichtingen uit de subsidieregeling bestaan die moeten worden verwerkt of toegelicht in de subsidiedeclaratie, inclusief (voorwaardelijke) verplichtingen die een materiële invloed op de subsidiedeclaratie kunnen hebben;
- dat zich geen gebeurtenissen na einde projectperiode hebben voorgedaan die aanpassing vereisen van de subsidiedeclaratie of de toelichting daarop, behalve wat in de toelichting van de specifieke subsidiedeclaratie is opgenomen.

De hiervoor genoemde voorwaarden gelden ook voor de niet in bijlage 1 bij deze opdrachtbevestiging opgenomen verklaringen.

Wanneer ons specifieke subsidieverantwoordingen worden aangeboden die een hoog risicoprofiel kennen, dan zullen wij dit met u communiceren en hiervoor een afzonderlijke, door uw college te ondertekenen opdrachtbevestiging doen toekomen en ook een specifieke afzonderlijke bevestiging vragen.

Bij reguliere subsidieverantwoordingen met een laag risicoprofiel zullen wij u een kostenopgave doen toekomen, waarin wij verwijzen naar de hiervoor genoemde voorwaarden.

Single information, Single audit

Voor een aantal benoemde rijksbijdrageregelingen moet op basis van Single information, Single audit (SiSa) verantwoording worden afgelegd via een specifieke afzonderlijke bijlage in de jaarstukken. Het ministerie van BZK heeft in een aantal notities aangegeven welke voorwaarden hierop van toepassing zijn. Belangrijke informatie met betrekking tot de achtergronden van deze regeling is te raadplegen op de SiSa-website van het ministerie van BZK:

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/gemeentelijke-financien/specifieke-uitkeri>.

Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties

Alle werkpapieren en dossiers, andere materialen, rapporten en zaken gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd door Deloitte Accountants B.V. als onderdeel van ons onderzoek zijn eigendom van Deloitte Accountants B.V.

Wij kunnen verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verstrekken of toegang te verschaffen tot onze werkpapieren en dossiers. Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage te verschaffen in onze werkpapieren en dossiers. Op grond van geheimhoudingsregels zijn wij in sommige gevallen verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij zo spoedig mogelijk contact met u opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming vragen voor zover noodzakelijk. Ook de Belastingdienst kan in het kader van het bovenstaande voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Een dergelijk verzoek zal altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar worden gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst. Wij zijn van mening dat het algemeen belang er mee gediend is dat de Belastingdienst bij belastingcontroles kan steunen op de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van jaarrekeningen. Wij zullen u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. In dat kader zullen wij bij een verzoek van de Belastingdienst zo spoedig mogelijk contact met u opnemen.

Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan zullen wij op grond van onze gedragsregels de redenen nagaan waarom u uw instemming niet geeft.

Review

Het komt voor dat subsidiërende instanties reviews uitvoeren op een te verstrekken of verstrekte subsidiebijdrage. Een review wordt bijvoorbeeld uitgevoerd om vanuit de subsidieverstrekker aanvullend de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen of de uitvoering van de regeling nader te controleren. Een dergelijke review kan onder meer inhouden dat de betreffende subsidieverstrekker vragen heeft aan ons of inzage wenst in het betreffende controledossier. Aangezien op voorhand de kosten en de frequentie van reviews niet zijn in te schatten, zullen wij u hiervan in kennis stellen en u een kostenopgave doen toekomen wanneer dit aan de orde is. De kosten van eventuele reviews zijn derhalve niet opgenomen in de huidige kostenopgave.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dienen wij cliëntonderzoek te verrichten alvorens wij de opdracht kunnen aanvaarden. Voorts zijn wij op grond van de Wwft verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt, voor zover die wordt gesignaleerd in het kader van onze normale werkzaamheden, te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer.

Honorarium

Voor wat betreft de auditfee voor de algemene controle verwijzen wij naar onze offerte Accountantsdiensten 2011-2016 van 28 februari 2011 met kenmerk Off11002 en de met u gemaakte afspraken op 10 december 2014. De verwachte auditfee (voor 2014 bedraagt het auditbudget € 52.823 exclusief btw en wordt gefactureerd in overeenstemming met de bepalingen zoals opgenomen in de Overeenkomst voor accountantsdiensten). De betalingstermijn bedraagt 30 dagen. Het genoemde bedrag is tevens exclusief de kosten van controlewerkzaamheden die wij op grond van de WNT moeten uitvoeren en exclusief de kosten in verband met de controle van de stelselwijzigingen op grond van de aanpassing van het BBV bij Koninklijk besluit d.d. 25 juni en 13 december 2013. Omdat op dit moment nog geen goede inschatting gemaakt kan worden van de aard en omvang van de door ons uit te voeren werkzaamheden met betrekking tot deze wetswijzigingen, zullen wij u op een later moment informeren over de hiervoor te maken kosten.

Bij het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden brengen wij de werkelijk bestede uren tegen de geldende tarieven van de ingezette medewerkers in rekening.

Het verwachte honorarium voor de controle is gebaseerd op bepaalde veronderstellingen, hiervoor verwijzen wij naar onze offerte en met u gemaakte afspraken op 10 december 2014. Tijdens de opdracht kunnen zich bepaalde omstandigheden voordoen die een belangrijke invloed kunnen hebben op de nagestreefde data van voltooiing en op het verwachte honorarium. Als gevolg hiervan kunnen additionele honoraria noodzakelijk zijn. Meerwerk kan alleen worden berekend als er vooraf en tijdig schriftelijke overeenstemming is bereikt.

Voor het uitvoeren van de accountantscontrole gaan wij uit van een goede oplevering van de jaarrekening en de in dat kader benodigde documentatie. Hier verstaan wij onder:

- dat bij aanvang van de interim-controle de gemeente Heerhugowaard heeft voldaan aan de eisen en wensen met betrekking tot de administratieve organisatie en interne controle, zoals wij hebben uitgewerkt in onze offerte van 28 februari 2011;
- dat bij aanvang van de jaarrekeningcontrole de jaarstukken controlegeraad zijn. Dit betekent dat de jaarstukken alle onderdelen bevatten die zijn voorgeschreven in artikel 24 BBV en zowel cijfermatig als tekstueel (toelichting en analyses) afgerond zijn. Bij de start van de controle ontvangen wij twee complete exemplaren welke door het college zijn ondertekend;
- dat het opsteldossier volledig is. Wij verstrekken aan de bij u verantwoordelijke medewerker voor het opstellen van de jaarstukken een op te leveren stukkenlijst voor het opsteldossier. De in deze lijst opgenomen stukken dienen minimaal aanwezig te zijn voor een efficiënte controle;
- dat zichtbare overkoepelende interne controles zijn uitgevoerd op zowel de aspecten getrouwheid als rechtmatigheid en dat een kwaliteitscontrole is uitgevoerd op het opsteldossier en de jaarstukken.

Enkele weken voorafgaand aan de start van de interim- en jaarrekeningcontrole bespreken wij met de bij uw gemeente verantwoordelijke medewerker de voortgang van de interne controle respectievelijk het opsteltraject. Hierbij beoordelen wij eveneens de kwaliteit, volledigheid en de mate van gereed zijn van het interne controledossier en het opsteldossier.

Mocht ingeschat worden dat de start van de interim- of de jaarrekeningcontrole op de afgesproken datum niet reëel is omdat bijvoorbeeld de interne controle, de jaarrekening en/of het opsteldossier nog niet als controlegeraad kan worden beschouwd of omdat de interne controles nog niet voltooid zijn, dan treden wij in overleg met het voor de interne controle en/of het samenstellen van de jaarrekening verantwoordelijk management en zo nodig met het college over de te nemen vervolgstappen. Wij bevestigen de uitkomsten van dit overleg schriftelijk aan het college en in afschrift aan de raad. Indien de gemeente gedurende het opstellen van de jaarstukken zelf inschat dat de startdatum van de controle niet reëel is, verzoeken wij dat zo spoedig mogelijk met ons in overleg wordt getreden. Dit geldt ook voor de tijdsige afronding van de noodzakelijke interne controlewerkzaamheden (ten behoeve van de interim-controle).

Indien de situatie zich voordoet dat de afgesproken startdatum van de accountantscontrole niet reëel is, stellen wij alvast twee mogelijke oplossingsrichtingen voor:

- de controle toch beginnen of voortzetten, waarbij dit door minder efficiënt werken tot extra kosten leidt en wij de deadlines niet kunnen garanderen;
- uw gemeente neemt meer tijd om het interne controleproces en/of jaarrekeningproces af te ronden. De startdatum voor de accountantscontrole schuift door. Deze nieuwe startdatum is afhankelijk van de beschikbaarheid van het controleteam. Dit leidt mogelijk tot extra kosten met name als dit leidt tot wisselingen in het team en als een deel in overwerk moet worden uitgevoerd.

Wanneer door of namens u specifieke vragen aan ons worden gesteld, die geen direct raakvlak hebben met de uitvoering van de controleopdracht of de natuurlijke adviesfunctie, worden deze in behandeling genomen en beantwoord. Voor het in behandeling nemen van uw specifieke vragen die minder dan één dag kosten, wordt geen schriftelijke opdrachtbevestiging verstuurd. Als uw vraagstelling tot een groter tijdsbeslag leidt, maken wij hier wel een schriftelijke opdrachtbevestiging voor.

De tijdsbesteding die onze medewerkers voor het behandelen van uw vragen maken, rekenen wij af tegen de geldende tarieven. Deze werkzaamheden worden gespecificeerd op onze nota's. Separaat verlangde controleverklaringen die (nog) niet zijn opgenomen in de regelingen die onder de SiSa-verantwoording vallen, worden afgerekend op basis van werkelijke tijdsbesteding en afzonderlijk te maken afspraken.

Verder hebben wij in bijlage 2 voorbeelden van situaties opgenomen, die van invloed zijn op het honorarium. Wij maken hierover nadere afspraken met u. De declaraties worden opgemaakt en verzonden conform de afspraken zoals deze naar aanleiding van de aanbesteding accountantsdiensten met u zijn gemaakt.

IT-audit

De IT-omgeving en een adequate opzet en werking daarvan nemen een steeds dominantere plaats in binnen uw organisatie voor een betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarmee krijgt de IT ook een dominantere positie in onze controle-aanpak en -uitvoering. Hierbij wordt het controleteam ondersteund door IT-specialisten die binnen Deloitte werkzaam zijn. Binnenkort ontvangt de bij uw organisatie verantwoordelijke IT-medewerker (en/of de manager financiën) van ons een IT-survey die specifiek is toegesneden op uw sector. Voor een adequate, effectieve en efficiënte controle vragen wij u deze IT-survey met enige zorg en aandacht in te vullen en deze tijdig te retourneren. Na het invullen van de IT-survey wordt uw medewerker teruggebeld door één van onze IT-specialisten om de ingevulde IT-survey telefonisch inhoudelijk af te stemmen. Daarna vindt er een beoordeling plaats door het controleteam en onze IT-specialist over de vervolgstappen binnen uw organisatie voor wat betreft de IT-controle in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening 2014. Over de uitkomsten van de IT-survey en de mogelijke vervolgstappen wordt de verantwoordelijke IT-medewerker binnen uw organisatie door het controleteam geïnformeerd. Over mogelijke extra werkzaamheden (en daarmee verband houdende kosten) als gevolg van de uitkomsten van de IT-survey zullen wij u tijdig informeren.

Algemene voorwaarden

Op onze dienstverlening zijn onze Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, hoofdstuk A, januari 2014, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837, van toepassing, waarvan u bijgaand een exemplaar aantreft. Door ondertekening en retournering van deze opdrachtbevestiging verklaart u dit exemplaar te hebben ontvangen en de voorwaarden te accepteren.

De Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland gelden niet indien er uitdrukkelijk schriftelijk door partijen is overeengekomen dat er andere (algemene) voorwaarden op de dienstverlening van toepassing zijn. In dat geval gelden enkel de bepalingen uit laatstgenoemde voorwaarden en eventuele uitzonderingen, aanvullingen en/of wijzigingen daarop, voor zover overeengekomen.

Elektronische communicatie

Behoudens voor zover schriftelijk anders is overeengekomen, mogen partijen ervan uitgaan dat verzending van correct geadresseerde faxberichten, e-mails (met inbegrip van e-mails die via internet worden verstuurd) en voicemailberichten, ongeacht of deze vertrouwelijke informatie of stukken bevatten die op de opdracht betrekking hebben, over en weer wordt aanvaard. Hetzelfde geldt voor andere door de andere partij gebruikte of aanvaarde communicatiemiddelen.

Partijen beseffen dat internet per definitie onveilig is en dat gegevens beschadigd kunnen worden, dat berichten niet altijd meteen of helemaal niet worden bezorgd en dat het in voorkomende gevallen wellicht beter is om andere communicatiemiddelen te gebruiken. Bij elektronische communicatie speelt bovendien het risico van besmetting met een virus. Partijen dienen ieder hun eigen systemen en belangen te beschermen en aanvaarden, voor zover wettelijk is toegestaan, jegens de ander geen enkele verantwoordelijkheid uit welken hoofde dan ook voor verlies, schade of omissies die op welke wijze ook voortvloeien uit het gebruik van internet of uit het gebruik van de netwerken, applicaties, elektronische gegevens of overige systemen van cliënt door Deloitte-entiteiten.

Dienstverlening

Wij besteden veel aandacht aan goede arbeidsomstandigheden van onze medewerkers. De kwaliteit van een werkplek heeft een directe relatie met de gezondheid van medewerkers en het voorkomen van RSI en overige beroepsziektes of -aandoeningen. Wij verzoeken het gemeentebestuur dan ook om onze medewerkers te voorzien van adequate werkruimte en overige faciliteiten.

Feedback over onze dienstverlening

Deloitte stelt feedback over haar dienstverlening zeer op prijs en heeft een uitgebreid programma om cliënten om feedback te vragen. Wij staan natuurlijk ook open voor uw feedback op momenten dat wij er niet expliciet om vragen. Heeft u een vraag of wilt u iets kwijt over deze opdracht, neem dan contact op met de heer N.R. (Niels) Fritz RA.

Heeft u, buiten deze opdracht, nog andere vragen over de dienstverlening van Deloitte of wilt u uw mening over Deloitte geven, neem dan contact op met de heer C.A.M. (Carlo) Renne RA, via nummer 088 288 0172.

Ten slotte

Met groot genoegen aanvaarden wij deze opdracht. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, aarzelt u dan niet contact op te nemen met de heer Schouten.

Wij vertrouwen erop dat wij met deze opdrachtbevestiging een goed inzicht hebben gegeven in de afspraken die uw gemeente met Deloitte heeft gemaakt.

14

9 december 2014

3113883030/201410553/mg/14/2594

Wij verzoeken u vriendelijk het tweede exemplaar van deze brief op de aangegeven plaats te ondertekenen en te retourneren als blijk van uw instemming met het voorgaande.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

N.R. Fritz RA

Voor akkoord:

Namens de gemeente Heerhugowaard

Naam en functie:

E.A. Schreiner
Raadsgriffier 1/0
Alex Harren
vz auditcie

Datum:

22/12/14

Bijlagen:

1. Specificatie specifieke subsidieverantwoordingen
2. Omstandigheden van invloed op de overeengekomen data van voltooiing en op het verwachte honorarium
3. Algemene voorwaarden Deloitte

Bijlage 1.

Specificatie specifieke subsidieverantwoordingen

Subsidiedeclaratie	Controleperiode	Subsidieregeling
Faciliteiten haven Broekhorn	Tot 1 december 2014	Subsidiebeschikking met kenmerk 2010-72434

Bijlage 2.

Omstandigheden van invloed op de overeengekomen data van voltooiing en op het verwachte honorarium voor de gemeente Heerhugowaard

Boekjaar geëindigd op 31 december 2014

Het verwachte honorarium voor de gemeente Heerhugowaard is gebaseerd op bepaalde veronderstellingen. Tijdens de opdracht zouden zich bepaalde omstandigheden kunnen voordoen die een belangrijke invloed zouden kunnen hebben op de nagestreefde data van voltooiing en op het verwachte honorarium. Als gevolg hiervan zouden additionele honoraria noodzakelijk kunnen zijn. Zulke omstandigheden omvatten, maar zijn niet beperkt tot, het volgende:

1. Op verzoek van de gemeente Heerhugowaard aangebrachte veranderingen in de planning van de opdracht. Veranderingen in de planning van de opdracht vereisen gewoonlijk het opnieuw toewijzen van Deloitte-personeel. Echter, omdat het vaak moeilijk is om personen opnieuw toe te wijzen aan andere opdrachten, kan dit voor Deloitte resulteren in onverwachte kosten.
2. Niet alle voor de controle benodigde onderbouwingen en door de gemeente Heerhugowaard op te leveren stukken zijn (a) op de verzochte datum door de gemeente Heerhugowaard verstrekt, (b) gecompleteerd in een voor Deloitte acceptabel formaat, (c) mathematisch correct, en/of (d) in overeenstemming met de administratie (bijvoorbeeld grootboekrekeningen). Deloitte zal een aparte lijst van benodigde schema's en termijnen aan de gemeente Heerhugowaard verstrekken.
3. Elektronische bestanden in het juiste formaat met daarin de opgevraagde informatie worden door de gemeente Heerhugowaard niet tijdig verstrekt voor onze bestandsanalyseprogramma's. Deloitte zal een aparte lijst van benodigde elektronische bestanden en termijnen waarop deze bestanden nodig zullen zijn aan de gemeente Heerhugowaard verstrekken.
4. Belangrijke nieuwe vraagstukken of veranderingen zoals:
 - a. Significante nieuwe verslaggevingsvraagstukken die een ongebruikelijke hoeveelheid tijd behoeven om opgelost te worden.
 - b. Significante wijzigingen in het verslaggevingsbeleid in vergelijking met eerdere jaren.
 - c. Significante wijzigingen of transacties die zich voordoen voorafgaand aan de afgifte van onze rapportages.
 - d. Significante wijzigingen in het personeel van de financiële administratie, zijn verantwoordelijkheden of zijn beschikbaarheid.
5. Significante vertragingen in de door de gemeente Heerhugowaard geleverde assistentie bij de uitvoering van de opdracht of vertragingen in de oplevering van documentatie door de gemeente Heerhugowaard als verzocht door Deloitte. Alle facturen, contracten en andere documenten die wij nader zullen opvragen, worden niet (tijdig) gelokaliseerd of niet voor ons makkelijk toegankelijk gemaakt door het personeel van de gemeente Heerhugowaard.

Bijlage 2 - 2.

6. In het huidige jaar ontstane vermindering van de kwaliteit van de administratie van de gemeente Heerhugowaard in vergelijking met de opdracht van het voorafgaande boekjaar.
7. De gemeente Heerhugowaard voorziet ons niet van een grootboek in hetzelfde formaat als de jaarrekening, met verwijzingen naar de onderliggende bescheiden (per grootboekrekeningnummer). Niet alle journaalposten zijn verwerkt in het door ons ontvangen grootboek. De gemeente Heerhugowaard heeft geen met het grootboek en de onderliggende documenten (voor toelichtingen en kasstroomoverzichten) aansluitende conceptjaarrekening opgesteld.
8. Gedurende de controle wordt een grote hoeveelheid aan controlecorrecties geïdentificeerd.
9. Wijzigingen in de reikwijdte van onze controle die zijn veroorzaakt door gebeurtenissen buiten onze macht.
10. Te late betaling van onze facturen.